

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Methodvs Expeditæ Commvniõnis Tum pro Sacerdotibus,
tum pro omnibus fidelibus communicaturis**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1657

De Communionẽ in azymo, & fermentato, §. 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41783

modi præcepto jejunii naturalis ante Communionem? Respondeo, solum Summum Pontificem, ex communi Doctorum sententia: qui tamen de facto, ut advertit De Lugo, e nec ipse dispensare solet. Rectè autem dicitur (solet) liquidem dispensasse aliquando, nempe Imperatori Carolo V. tradit f. Famianus Strada.

e De Lu-
go ibid.

f Famian.
Strada.

De Bello
Belgico l. 2

dec. 1.

§. 9.

De Communionem in azymo, & in fermentato.

Cum certum sit, & fusè a S. Th. 3. à Theologis a probatum p. 974. tum azymum, tum fermentatum artic. 4. & panem esse materiam consecrabilem, quo ad validitatem Sacramenti: Græcam vero Ecclesiam in fermentato, Latinam in azymo ritè consecrare: atque adeo Fideles utriusque Ecclesie suo quisque ritu sacram Eucharistiam quasi.

G 4

ristiam quasi.

rismam sumere consuevisse; aliqua quæ possunt in praxi occurrere, operæ prærium est explicare: præsertim nobis in Sicilia scribentibus, ubi multi (etiam integra Oppida) sub Græcorum Catholicè vivunt. Id, quod tamen, ut distinctius explicetur, altius est repetenda disputatio, nimirum ab ipso ritu consecrandi in azymo, vel fermentato, ut facilius ad communionem in iisdem explicandam, quæ ad nos pertinet, accedamus.

§. II.

An Sacerdos celebrare debeat in azymo, vel fermentato.

2 Certum est primò, ex necessitate præcepti, à quolibet Sacerdote, b juxta propriæ Ecclesiæ consuetudinem, hoc est à Græco in Græca Ecclesia fermentatum, à Latino in Latina Eccle-

b S. Thom.
Suarez,
Laym. citati, alii-
que mox
tandi.

Ecc
ad co
pecca
sensu
tudine
utroq
tis. A
auth
const
Latin
ritu n
celeb
3
Laym
sitat
quan
tus, &
Græc
ment
quia
tantio
specta
clesia
gravit
sempe
hic si

Ecclesia azymum assumi debere ad consecrandum: si fecus fiat, peccari mortaliter, Ratio est sensus Ecclesiæ semper consuetudinem hanc gravissimam in utroque respectivè ritu judican-
 tis. Adde Concilii c Florentini
 auctoritatem. Adde & Pii V.
 constitutionem d' ibi. Ne Græci
 Latino more, & Latini Græco
 ritu missas, & alia divina officia
 celebrent.

3 Hinc infert e Suarez, &
 Layman f neque in casu neces-
 sitatis dandi ægroto Viaticum,
 quando deest materia proprii ri-
 tus, & suppetit alia, licitum esse
 Græco in azymo, Latino in fer-
 mentato consecrare. Ratio est,
 quia ad Ecclesiæ majestatem,
 tantique mysterii reverentiam
 spectat, ut non nisi servatis Ec-
 clesiarum antiquis ritibus, qui
 gravissimi & strictissimi juris
 semper judicati sunt, (qualis est
 hic sine controversia) conficia-

G s

tur.

c Concil.
 Flor. in li-
 teris unio-
 nis.

d Pius V.
 const. 12

e Suar. de
 Euc. d 44
 sec. 3. in fi-
 ne.

f Laym.
 l. 5. tr 4.
 c. 2. n 4.

isse; ali-
 xi occur-
 st explica-
 in Sicilia
 ti (etiam
 Græco ritu
 quod ca-
 xplicetur,
 isputatio,
 onsecran-
 mentato, ut
 nem in iif-
 uæ ad nos

debeat in
 mentato.

s, ex ne-
 à quolibet
 propria Ec-
 o, hoc est à
 ecclesia fer-
 in Latina
 Eccle-

tur. Neque enim propter necessitates privatas debent publicæ, & universales, gravesque consuetudines negligi. Bonum igitur Religionis publicum, debet præferri bono spirituali particulari moribundi; & multo magis, quia Eucharistiæ sumptio non est ita absolutè necessaria ad salutem, sicuti pœnitentia, & baptisimus.

4 Quid si aliud Sacramentum talis infirmus, v. g. pœnitentiam, habere non potuerit, ita ut credatur posse, ex probabili sententia g. judicari ponendum in gratia per receptionem Eucharistiæ? Respondeo, neque esse puto permittendum: quia non est aperienda via ad tam gravem consuetudinem deserendam: nam sic etiam aperiatur via ad faciendum sacrum in simili necessitate, sine ullis vestibus sacris, sub vesperas, in una tantum specie, imò & consecrare sine missa, &c.

Impu-

g. Sup. c. 1.
§. 1. n. 2.

imputet igitur sibi infirmus, si
 nolit (cūm Dei gratia semper
 præsto sit) conterere, & sic justi-
 ficari. In tanta necessitate in-
 clinarem ad id, ad quod etiam,
 pro ordinario Viatico, videtur
 inclinare Suarez, *h* ut nimirum *h* Suarez
 possit Græcus in Ecclesia Græca *dicta sec 3*
 celebrare in azymo, non vero *fine*.
 Latinus in fermentato. Ratio
 est, quia minus est recedere à
 consuetudine partis, quàm à
 consuetudine capituli: Quoniam
 ergo Græcus recederet à more
 Ecclesiæ Græcæ, quæ est mem-
 brum, seu pars: Latinus verò à
 more Ecclesiæ Latinæ, quæ est
 caput; videtur Græcus posse ex-
 culari in tanta necessitate ad
 consecrandam in azymo, non
 vero Latinus in fermentato.

¶ Certum est secundò cum
 soleant in Ecclesia Latina esse
 aliqua templa, ubi Græcis Græ-
 co ritu: & in Ecclesia Græca ubi
 Latinis Latino more celebrare

conceditur; certum inquam est quemlibet in dictis respectivè templis, etiam si solum per transitum ibidem inveniatur, debere suum ritum servare. Ratio est quia tunc perinde se habent, ac si in propria Ecclesia versarentur: propterea enim hoc privilegium habendi ibi sua templa concessum censetur, ut quilibet suum illæsum custodiat ritum. Quamobrem, quia Panormi v. g. existit templum S. Sophiæ, & Messanæ templum S. Catharinæ, ubi Græci Græco ritu celebrant; non poterit Græcus in iis Civitatibus nisi more Græco sacrificare.

6 Quod si contingat, quòd Latinus celebrare velit in dictis eisdem templis Græcorum; non poterit nisi more Latino sacrificare: & similiter si contingat quòd Græcus ibidem habitans celebrare velit in templis Latinorum; more Græco celebrare oportet.

*i Suarez
ibid §. il.
lud vero.*

*1ª var ib.
Coninch.
de Euch.
q 7^a ar 4
dub 3^a
119.*

oportet
ibi ha
tur esse
accide
cent i
quod e
region
pla; c
bus O
adsum
dem i
La Pia
galis
Græc
quanc
sam c
rum,
noru
stodit
7
quiel
Sacer
Occid
in O
temp
Di

oportebit. Ratio est, quia cum
 ibi habeant sua templa; judican-
 tur esse in sua Ecclesia, & per
 accidens est, quòd nunc sacri-
 cent in templo alieno. Atque id
 quod dicimus quando in nostris
 regionibus existunt Græca tem-
 pla; dicendum erit de regioni-
 bus Orientalibus, quando ibi
 adsunt templa Latina. Et qui-
 dem ita observari vidi in oppido
 La Piana in diœcesi Montis Re-
 galis, ubi sunt sua templa pro
 Græcis, & sua pro Latinis. Nam
 quando accidit ut Latinus mis-
 sam celebret in templo Græco-
 rum, & Græcus in templo Lati-
 norum; suum ritum quisque cu-
 stodit

7 Difficultas igitur superest,
 quid dicendum quando Græcus
 Sacerdos invenitur in partibus
 Occidentalibus, Latinus vero
 in Orientalibus, ubi sui ritus
 templa non adsint?

Dico esse distinguendum: nam

G 7

vel

*in Sua
ibi. §. di-
Et illud
vero in fo-
no.*

*in Suarez
dicto §. si-
lud vero
Coninch.
de Euch.
q. 74. ar. 4
dub. 3. n.
117.
© *Id. ibid.**

vel hic Græcus, Latinusve mu-
tavit omnino domicilium, ani-
mo scilicet ibi perpetuò manen-
di, vel non mutavit domicilium,
sed est ibi per transitum, seu et-
iam per habitationem alicujus
temporis: Si primum, debet in
ritu Ecclesiæ, ubi sedem fixit, ce-
lebrare, nec potest *m* in suo, sine
Pontificis privilegio. Ratio est
quia jam est membrum Eccle-
siæ, in qua firmam posuit sedem
sui domicilii: ergo ejusdem Ec-
clesiæ mores excipere tenetur.
Ita Suarez, & Coninch loquen-
tes de Sacerdote Græco, eadem-
que est ratio de Latino. Si se-
cundum, licet possit *n* confor-
mem se reddere cum ritu loci, in
quo est, & consequenter Græcus
in azymo, & Latinus in fer-
mentato consecrare; non tamen
obligatur, o cum possit in suo ri-
tu persistere, si libeat. Ratio est
quia est prebabilissima opi-
nio,

nio, p
per al
non te
confu
transi
8 A
exped
quis c
non su
locoru
que E
servan
ejusde
pars:
nostre
absolu
suetud
esse in
eo, q
ranse
mora
tus, &
Latin
Latin
Suas e
pediti

nio, p̄ quemlibet transeuntem per aliquem locum posse, sed non teneri se accommodare cum consuetudinibus loci, per quem transit.

8 Adverto primò melius, & expeditius esse, si in suo ritu quis celebret. Ratio est quia hæc non sunt consuetudines propriæ locorum, sed universales utriusque Ecclesiæ, quas præstat observari à quolibet, quandiu est ejusdem Ecclesiæ membrum & pars: ac talis supponitur in casu nostro, cum non dum mutaverit absolutè domicilium. Adde consuetudinem, quæ sic jam videtur esse introducta, fundaturque in eo, quod difficile esset Græco transeunti etiam cum aliqua mora per regiones Latinas, ritus, & ordinem, ceremoniasque Latinas ediscere: & similiter Latino per regiones Græcas. Suas ergo quisque missas & expeditius recitabit, & melius in sua

p *Conineb*

d. q 74.

ar. 4. deb.

3. *Castrop.*

29. 1. de

leg. disp. 1.

p. 24. §. 3.

m. 11. *Ma-*

rollo d. 4.

de leg. c. 2.

sec. 4. m.

536.

ve mu-
n, ani
manen-
cilium,
seu et-
licujus
ebet in
ixit, ce-
o, sine
atio est
Eccle-
sedem
em Eca-
enetur
oquen-
adem-
si se-
onfor-
oci, in
Græcus
in fer-
tamen
suo ri-
tio est
opi-
nio,

¶ Leo IX.
in ep. ad
Michael
const. c. 29.

¶ Sanch.
Lessuar
aliquae a-
pud Me-
rollam cit.
sec. 3. n.
§ 23.

¶ Suarez
dicto §. il-
lud vero.

ritu consecrabit. Quod certe videtur insinuari à Leone IX. qibi. Ut quisque juxta suæ Ecclesiæ ritum celebrare sinatur, etiam si in alieno solo versetur.

9 Adverte Secundo licet in aliis casibus peregrinus teneatur r legibus loci se accommodare, quando non est in tali loco per brevem transitum, sed per aliquod notabile tempus, puta per majorem anni partem: dantque exemplum Doctores de studiosis extraneis, qui verè dicuntur habitare in ea urbe ubi student, non tamen habere domicilium: licet, inquam, ita sit in aliis casibus; tamen in hac nostra materia, nisi Græcus, Latinusve fixam sedem, modo supra dicto, posuerit, quamvis per aliquod tempus notabile ibidem fuerit; non tenetur, licet possit, loci celebrandi ritum excipere. Id quod licet non tam clarè docuerit Suarez, § clarius docet

Ca-

Coni-
tione
ti alla

An
La

10 I
azym
tato
que S
Iden
licom
tione
let. e
num:
ter vi
cis,
enim
erant
ciunt
licet
trahi

Coninch, & merito : nam rationes, modo numero præcedenti allatæ, id etiam probant.

t Coninch
d. dub. 3.
n. 118.

An Laicus Græcus in azymo, & Latinus in fermentato licitè communicare aliquando possit.

a Fag. 3.
Eccl. præc.
l. 2. c. 2.

10 **F**agundez a docet Græcum communicando in azymo, & Latinum in fermentato peccare mortaliter, citatque S. Thom. b Cajet. c Suarium. d Idem repetit paulo post, etiam si communicare velint ex devotione: & præter dictos citat Tolet. e Henriquez f & Bellarium: g qui omnes à me diligenter vili in citatis à Fagundez locis, id non dicunt: loquuntur enim de Sacerdotibus consecrantibus, nec mentionem faciunt de laico communicante: & licet è consecratione potuerit trahi consequentia ad communicationem;

n. 5. 6.
b S. Th. 3.
part. q. 74
art. 4.
c Cajet. ib.
d Suar d.
§. illud
vero
e Tolet. l. 2
c. 25. n. 6.
f Henriq.
de Euch.
l. 8 c. 10.
g Bell l. 4
de Euch.
c. 8.

nionem; illam tamen ii Doctores non deduxerunt, nec certe absolutè erat deducenda, ut ex dicendis patebit.

11 Dico Primo laicus Græcus in partibus Orientalibus, Latinus in Occidentalibus peccatum mortale regulariter committit, nisi communicet in suo ritu. Ratio est prædicta Ecclesiarum consuetudo, quæ sine dubio propter connexionem, quæ est inter consecrandum, & communicandum, huc se debet extendere, quando aliquid in contrarium non adest.

12 Dixi (regulariter, & quando quid non est in contrarium) Siquidem hic potest esse casus: qui, quamvis rarissimè contingat; ostendit tamen diversitatem obligationis, quam contrahimus in communicando, ab ea, quam contrahimus in consecrando. Fac enim in Orientali Ecclesia adesse Græcum moribundum (&

(& idem in hoc casu erit in Occidentali de Latino) qui indigeat Viatico, nec adsit ibi, nisi Sacerdos Latinus Peregrinus, qui sacrum confecerit in azymo: poterit ne hic Græcus infirmus communicari pro Viatico in azymo? Profecto posse puto. Ratio est Primò: quia consuetudo gravissima servandi hos universales ritus de azymo, vel fermentato; pro consecratione à Doctoribus citatis adducitur: pro laica communione, nequaquam. Et ipse Pius V. & supra allatus dum sic inhibet: Ne Græci præcipuè uxorati, Latino more, & Latini Græco ritu missas, & alia divina officia celebrent, vel celebrare faciant: clarè de consecratione loquitur, non de laica communione. Secundò quia favet disparitas non mediocris: continet enim longè quid minus de ritu Ecclesiæ laica communio, quàm Sacrificium: hoc enim est

*h Pius V.
const. 12.*

ex se publicum, illa privata: hoc involvit sexcentas ceremonias, illa satis pauca: in hoc conficitur Sanctissimum Christi Corpus, adeoque conficitur Sacramentum, in illo, solum quod confectum est, distribuitur, &c. Tertio quia casus propositus tam rarus est, ut non potuerit tam sæpè evenisse, ut consuetudinem induxerit. Quarto non possum mihi persuadere piam matrem Ecclesiam invitam censi in communicando ægroto, per alienum ritum Catholicum, unde nullum scandalum, nulla irreverentia, nullus novus ritus inducendus timeatur: & unde denique, propter raritatem eventus, nulla ansa tribui præsumatur universales consuetudines non servandi: quæ omnia timeri facilius poterant in consecrando per alienum ritum, ut supra num. 3. dictum est.

13 Dico Secundò Græcum in Latina

Latina
Græco
clesia
Latino
suetudi
commu
dine, r
stris his
ter obs
posse.
quia, ut
concess
ritus, u
tellige
mero p
14 R
ta, qua
quo oli
sui, jam
profess
bus cele
commu
Pontifi
mam, u
charisti
tiam pl

Latina Ecclesia, ubi templa sunt
 Græcorum, & Latinum in Ec-
 clesia Græca, ubi templa sunt
 Latinorum, ex antiquiore con-
 suetudine debuisse in suo ritu
 communicare: sed ex consuetu-
 dine, recentiore, saltem in no-
 stris his Siciliae partibus, eos ali-
 ter observare, non immerito,
 posse. Ratio prioris partis est,
 quia, ut supra i diximus, ad hoc
 concessa sunt illa templa alieni
 ritus, ut quisque suum servet: in-
 tellige cum exceptione dicta nu-
 mero præcedente.

i Sup. n. 35

14 Ratio posterioris partis est
 ea, quam proponendo casum, de
 quo olim Messanæ interrogatus
 fui, jam subdo. In nostro domus
 professæ templo singulis mensi-
 bus celebratur solemnitas fidelium
 communio, ex privilegio Summi
 Pontificis concessa, in eam for-
 mam, ut qui ibidem Sacram Eu-
 charistiam suscipit, Indulgen-
 tiam plenissimam lucretur. Græ-
 oi

ci ergo non nulli Græco more
 Messanæ viventes, solitique in
 fermentato apud templum S.
 Catharinæ, ubi Græcus ritus
 servatur, communicare, interro-
 gaverunt nostros an possent
 apud nostrum Societatis tem-
 plum Eucharistiam in azymo
 recipere, Indulgentiamque lu-
 erari? Ex Fagundez cum 10. al-
 lato, videbatur multis, negati-
 vè, esse respondendum: Nihilo-
 minus putavi non esse illos tanto
 bono defraudandos, atque adeo
 posse. Motus fui Primò quia
 Pontifex, dum eam Indulgen-
 tiam omnibus Fidelibus conce-
 dit, non videtur velle excludere
 Græcos ibidem commorantes:
 quare cum ex alia parte deter-
 minet locum communionis, ubi
 non nisi in azymo Eucharistia
 distribuitur; videtur implicite
 concedere facultatem in illa
 communicandi. Secundò quia
 non solum in hoc casu, sed etiam
 nulla

nulla in
 normi,
 templum
 servatur
 talis ritu
 scholaru
 rentes, p
 gregatio
 dicant, p
 in azymo
 servasser
 scorso n
 tio, & er
 Congreg
 um præ
 mea i
 plis Gra
 us? respo
 semper
 a conse
 quare ne
 quia c
 gi mu
 apud illu
 opum N
 am D. lo

nulla interveniente causa, Pa-
 normi, ubi nihilominus existit
 templum Sanctæ Sophiæ, in quo
 servatur pro Orientalibus Oriē-
 talis ritus, Auditores nostrarum
 Scholarum Græci Græco ritu vi-
 ventes, passim, in nostris Con-
 gregationibus, tēplisq; commu-
 nicant, perinde ac ceteri Latini,
 in azymo: id quod, cum ego ob-
 servassem, atque à P. Francisco
 Scorso nostræ Societatis viro do-
 cto, & erudito, qui uni ex iis
 Congregationibus Philosopho-
 rum præerat, inquisissem, atque
 mea interrogatione motus, ab
 ipsis Græcis esset rem sciscita-
 tus? responderunt se sine scrupu-
 lo semper ita fecisse, nec esse à
 sua consuetudine repellendos:
 quare nec nos repulimus. Ter-
 tiò quia cum ego minimus Theol.
 cogi mune in merito fungerer
 apud Illustrissimum Archiepif-
 scopum Montis Regalis Domi-
 num D. Ioannem de Torresiglia,
 in

in visitatione Oppidi La Piana
 ejus diœcesis, adverti Græcos
 non infrequenter in Ecclesia
 Latina (quæ ibi cum suo Archi-
 presbytero, seu Parocho La-
 tino pro Latinis residet) in
 azymis sine ullo scrupulo com-
 municare: non verò è contra
 Latinos in templis Græco-
 rum in fermentato. Quare ra-
 tionem diversitatis inquire-
 re volui: responderuntque ii
 Sacerdotes id fieri, quia cum
 sit universalior ritus Roma-
 nus, quàm Græcus; licet Græ-
 co-Romanum, utpote universa-
 liorem, sequi: non verò Roma-
 no Græcum. Hæc illi. Sed li-
 cet ratio hæc nimis probet, pro-
 batenim Græcos etiam in Eccle-
 sia Græca existentes, ad libitum,
 Latinos ritus sequi posse; ta-
 men, & tangit rationem, quam
 ex Suario supra num. 4. diximus:
 & satis mihi est, usurpationem
 illam Græcorum communicandi
 ali-

aliqua
 ut on
 damna
 me aut
 Illustr
 illos n
 Hæc
 sanæ d
 re inte
 tum m
 15
 versan
 lum ex
 de Lat
 cos, u
 templ
 Sienim
 lium; c
 nicare
 eadem
 quia sc
 Eccles
 etum
 propte
 Si ve
 rit, se

aliquando in azymo, non statim, ut omnino illegitimam, esse damnandam. Nam propterea, me authore, à tali consuetudine Illustrissimus Præful oppidanus illos nequaquam dimovit.

Hactenus de resolutione Messanæ data: ex qua, quod probare intendebamus, jam probatum manet.

15 Dico. Tertiò de Græco versante Inter Latinos, ubi nullum existit templum Græcum, & de Latino versante inter Græcos, ubi nullum adest Latinum templum, esse distinguendum. Si enim Fidelis mutavit domicilium; debet regulariter communicare ritu domicilii. Ratio est eadem, ac dicta supra num. 7. quia scilicet factus est pars illius Ecclesiæ, in qua sedem fixit. Dicitur autem est (regulariter) propter illa, quæ dicta sunt n. 12. Si vero domicilium non mutavit, sed est iter agens, vel incola

H. P. C.

a Piana
Græcos
Ecclesia
o Archi-
cho La-
det) in
lo com-
è contra
Græco-
yare ra-
inquire
antque ii
uia cum
Roma-
cet Græ-
universa-
Roma-
Sed li-
obet, pro-
in Eccle-
libitum,
sse; ta-
m, quam
diximus:
pationem
unicandi
ali-

per aliquod tempus; poterit cō-
municare, ut libet, vel in azymo,
vel in fermentato. Ratio est ea-
dem, quæ dicta est eodem nu. 7.
quia scilicet probabile est Pere-
grino dari facultatem, sed non
obligationem sequendi ritus
loci. Ex defectu tamen proprii
ritus oriri solet, ut is astrictus sit
communicare semper in alieno,
quando suus non adest. Ita Mon-
tis Regalis, ubi nullum est tem-
plum Græci ritus, Græci ado-
lescentes, ex dicto oppido La-
Piana, alijs Græco ritui addi-
ctissimi, in azymo, semper, mo-
re Latinorum, cum fermentato
carent, communicant.